

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 5. АПРИЛА 1886.

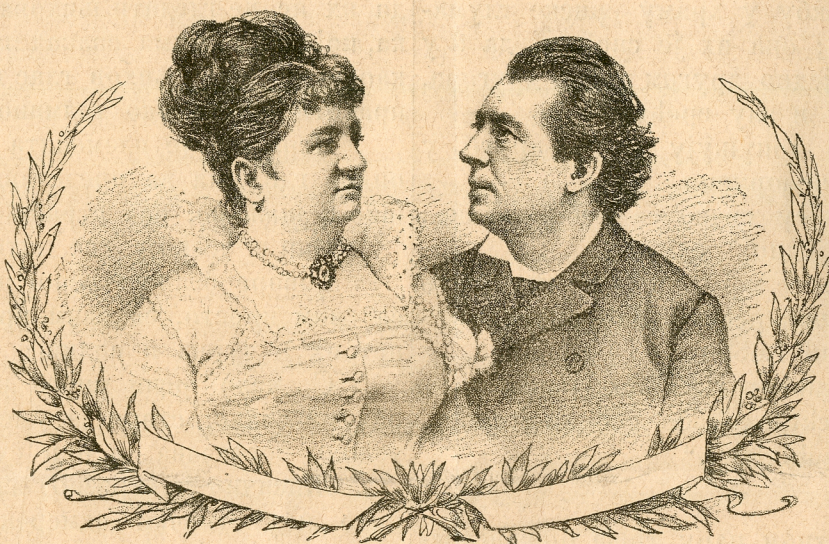
ГОДИНА XI.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 54.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Издаје за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

Драгиња Ружићка и Димитрије Ружић.

1861—1886.

Показасте се млади, лени,
Пре дваестипет живих лета,
Не беше вам ни дваеспета;
За лепо нису људи слепи.

Лепота та се из вас роји,
Долеће нам из ваших уста,
На очи ваше, на ваш глас;

Младост ком слета, ком одлета,
Лепота душе само крепи,
Милине њене, њени стрепи,
И ненагледи њеног света.

Ох, негујте је, док сте своји,
Не остала вам никад пушта,
Годећи нама, сладећ' вас.

Л. К.

Наше народно позориште слави данас ретку славу: славу двадесетпетгодишњег глумовања Д. Ружића и Драге Ружићке.

Сретан је то пар људи! На њих се још у колевци осмехивала вила уметница; она их је грлила и пољубила у чело; она им је распалила у срцу свети пламен одушевљења за глумачку уметност; она их је миропомазала за свећенике, да служе тешку, претешку службу у храму српске глумачке уметности; она их је спојила, да и у животу буду једно другом верни другови, да деле добру и злу срећу.

Њих двоје допуњују једно друго у животу и на нозорници.

Њих двоје су свако за себе целина: две целине у једној целини.

О њима би се могло рећи то исто, што је рекао немачки песник Бауернфелд:

„In Kunst und Leben treu verbunden,
Seid Ihr gewandelt Hand in Hand,
Habt uns gelockt, in zahllos schönen Stunden,
In's ideale Zauberland.“

*

У том сретном пару тиња божанствене искра генија, што све око њих греје, оживљује.

Они и најмању улогу задахњују правим духом и оживљују пуним жаром срца свога.

Двадесет и пет година глумили су, напредовали непрекидно, али се нису уморили.

Нису се строго држали ни једне струке глумачке. Никад нису бирали улога, већ су приказали сваку улогу без разлике, само да се може ова или она глума приказати.

Што су год чинили, чинили су, да задовоље захтеве своје уметничке душе.

Позориште им постаде преком потребом, услов животу њиховом.

Живети и глумовати значи за њих то исто.

У шаровитој промени позоришног живота, окружени поштовачима сваке врсте, тражени од људи на гласу, праћени завишћу и злобом: били су и остали с поштемним, добрим срцем, бисгром главом, уметници, а не глумци лакрдијаши, комедијашаи.

Они не грамзе за пљескањем просте светине, него траже, да се допадну свеснијој и строжијој мањини образованије публике.

Они пресуђују себе саме најстрожије. Теже, да се у приказивачкој уметности изједначе са глумачким корифејима других народа.

Кад излазе на позорницу, излазе с таквим пијететом и таквом савесношћу, као да их не ће гледати њихова обична публика, која је с њима свакад задовољна, него као да ће сваки њихов глас и сваки покрет пратити оштро око талмино или гериково.

Игра им је племенита и одмерена и онде, где има да представљају што смешно и шаљиво, или страшно и ужасно.

Они и осећају све, што казују.

Говоре без надувеног празног патоса, са свим просто, са свим природно, па опет их и чујеш и видиш.

С мало речи много рећи, па да то разуме свако: стара је уметност, која се тешко постизава, а они су то постигли.

Живахно и страшно, али опет племенито и уметнички одмерено; природно и истинито, па опет уметничким духом задахнуто; просто, па опет тако разнолико и занимљиво изпосе они слабости и махне, страсти и буре душе човечје пред наше очи, па нас потресају и очаравају уметношћу својом.

*

Велика је врлина у нашег Ружића, да се он увек задуби у дух својих улога.

Видимо на њему, да осећа све, што говори, да га је улога загрејала, и да је заборавио да тек игра.

Видимо на целој му игри, да он сам мисли, да је онај исти, ког прикизује, па за то нас и заноси игром својом хтели ми то, не хтели.

Он изводи улоге своје у целини тако живо, он тако јасно обележи све, у чему се разликује карактер од карактера, да чи сто мораш помислити, да су зипста такви морали бити ти карактери, које он приказује.

Ко тако уме цртати карактере, о томе

се може рећи, да има највећи дар за глумачку уметност: особину индивидуалисати сваки карактер.

Ретко је, да се у кога нађе глумачки дар с бистрим разумевањем и са жарком вољом к уметности — и та ретка, сретна заједница је у нашег Ружића.

Глумећи до четири стотине најразличитијих улога, ни једне није занемарио, па била она и најнезнатија.

Од лакрдије и драстичне комике узвисио се он до најсветлијих и најтежих драмских карактера.

За сваку улогу има неко особито схватање. Он се увек креће у границама неке природне лакоће, која нам се јако допада.

Кад говори, све оживи пред нама као неком чаролијом.

Глас му је звучан, јак. Најтиши шапат нежне љубави и хучни гром мушке страсти теку му из грла чисто, лако, неусиљено.

За њега је највећа наслада, од које не зна веће, кад може једном речи, једним погледом занети, потрести свет.

Његов Никица у „Старом баци“, или Кршић у лакрдији „Да је мени лећи па умрети, наводе те, да им се од свег срца смејеш, а његов „Максим“ у „Максиму Црнојевићу“, или Пера Сегединац у „Пери Сегединцу“ потресају те трагичношћу судбе своје.

Ружић је строг према себи самом.

Публика му пљеска, изазива га, не може доста да га се нахвали, али он није задовољан собом. Никад му није са свим по вољи како је играо. Он сам осуђује своје приказе строго без милости.

За то је и постао тако велик у својој уметности, што није био никад слеп према слабостима својима!

Али Ружић није само прави глумац, него и човек племенитог срца и родољуб.

Он је то и на позорници и у друштву и у свом домаћем животу,

Он је весео и сретан, кад му је и народ весео, сретан и задовољан!

У Ружићки огледа се најживље онај стари српски дух, који без разметљивости и подлости, природним, живим бојама црта и исмева сатиричке слике наших слабости и будалаштина, и заодева их доброћудношћу, бодљикавом шалом и пикантним пецкањем.

Она стоји сама у српском позоришном свету у тој струци, коју је она на позорници створила и која ће с њоме, на жалост, да изумре!

Она игра сваку улогу, од најшаљивије до најтрагичније, на уметнички начин. Данас приказује Фему у „Покондиреној тикви“, а сутра Јевросиму у „Максиму Црнојевићу“ с таким вољом, разумевањем, хумором и заносом, да јој се не можеш за доста надивити.

Она би се могла употребити за сваку улогу, и у свакој би кадра била занети и задивити гледаоце.

Чари њене душе и срца, свежина и бистроћа у појимању збиље и шале, полет, занос и одушевљење за уметност — учинише, да је остала вечито млада, свежа, чила, здрава и весела!

*

Па како тек лепо, са свим из душе, пева српске песме.

Тако *српски* не уме певати нико осим ње.

У ње је снажан и звучан глас, а у ме да пева с највећом лакоћом.

Њезина слава проносила би се данас по целој Јевропи, да је хтела оставити свој мили завичај, па да је отишла у велики свет, камо су је зивкали и позивали.

Она је остала међ својима, па се задовољила тиме, да развесели и занесе песмом својом српски свет.

*

Благо позоришту, где се глумачке врлине цене и поштују, где се трновити венци глумачке патње, муке и невоље замењује свежим, цветним венцем народног признања, љубави и захвалности!

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

58. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕПЛАТЕ.

СВЕЧАНА ПРЕДСТАВА У ПРОСЛАВУ ДВАДЕСЕТПЕТОГОДИШЊЕГ ГЛУМОВАЊА

Д. РУЖИЋА И Д. РУЖИЋКЕ.

У НОВОМЕ САДУ У СУВОТУ 5. АПРИЛА 1886.

ДОКТОР РОБИН.

ШАЉИВА ИГРА У 1 ЧИНУ, НАПИСАО ПРЕМАРЕЈ, ЗА СРПСКУ ПОЗОРНИЦУ ПРЕРАДИО Ј. ЂОРЂЕВИЋ.

ОСОБЕ:

Герик	РУЖИЋ.
Пексон, фабричар	Милојевић.
Мара, кћи му	Л. Хаџићева.
Артур, адвокат, њен заручник	Ђурђевић.
Едита, њена собарица	Ј. Добриновићка.
Слуга	Стојчевић.

За тим:

МИЛА.

ШАЛА У 1 ЧИНУ, НАПИСАО К. ТРИФКОВИЋ.

ОСОБА:

Мила, глумица Д. РУЖИЋКА.

После свршене представе долазе поздраве и предаја јубиларима намењених поклона на позорници.

У недељу 6. априла пре поласка позоришне дружине на пут преишоследња представа, а у користи позоришне дружине, први пут: „ЧЕТИРИ ХИЉАДА РУБАЉА.“
Шаљива игра у 3 чина, с певањем, од Стевана Јефтића.

Ко од наших поштованих претплатника жели своја места и за ову представу задржати, нека се изволи това ради пријавити у писарници позор. најдуже до 11 сахата пре подне.

ПОЧЕТАК У 7¹/₂, А СВРШЕТАК У 9 САХАТА.